

Bj. M. Larsen

N O T A T

Av: Kari S. Halvorsen og Kjell Sandaas

Dato: 27.03.1990

FOREKOMST AV ELVEPERLEMUSLING I MARIDALEN, OSLO KOMMUNE

En enkelt registrering ble foretatt 12.7.90 for å fastslå forekomst av elveperlemusling Margaritifera margaritifera.

Maridalsvassdraget består av Østre og Vestre Nordmarksvassdrag som møtes i Maridalsvannet. Forekomst av elveperlemusling var kjent fra Skarselva (Østre Nordmarksvassdrag) mellom Sørbråtebrua og Dausjøen (Furuberg, Sandaas). Lokaliteten - ca 2,5 km elvestrekning - ble befart 12.7.89 dels fra bredden, dels fra gummiflåte og dels ved vassing. Elva er stort sett stilleflytende med en del mindre strømpartier og værforholdene var gunstige for observasjon.

Sandaas har tidligere observert muslinger her ved Sørbråten gård og Furuberg (1986/87) beskriver observasjon av kun 10-12 individer mot tidligere betydelig fler. Ellen Torp på Sørbråten gård (pers.med) opplyser at hennes barn i 1987 under bading plukket opp 18 individer som ble satt ut igjen.

Lokalitetsbeskrivelse

Maridalsvassdraget er hovedtilførselen til Oslos hoveddrikkevannskilde Maridalsvannet. Den befarte strekningen ligger mellom Vaggstein bru og Skarselvas utløp i Dausjøen. Elva har på denne strekningen meget klart vann. Øvre del av strekningen består av flere små fosser og stryk med kulper før elva blir relativt stilleflytende og grunn, men med mindre strykpartier innimellom.

I nede del der muslingen forekommer, danner elve flere større kulper med dypere partier (maks dyp ca 2m). Bunnssubstratet utgjøres av sand og grus med større steiner i stryk og kulper. Makrovegetasjonen domineres av tusenblad, hornblad og tjønnaks. Den nederste delen mot Dausjøen er meget stilleflytende og bunnen er dekket av sand og finere sedimenter. Elvesnelle kommer her inn som en dominerende art.

Forekomsten

Muslingene satt som regel midt i elveløpet med stor avstand imellom, sjelden mindre enn 1 m og ofte betydelig mer, i relativt strømt vann og i kulpene. Elveløpet er ca 5 m bredt. I de grunne partiene satt muslingene på mellom 0,5 og 1 m dyp, i kulpene noe dypere. Bunnssubstratet besto av sand, grus og steiner med innslag av stor stein og finere sedimenter i kulpene.

Det ble kun registrert store, voksne individer, anslagsvis 100-120 mm lange. Det ble funnet 3 døde muslinger (kun skallet tilbake). Totalt registrerte vi mellom 80 og 100 individer på strekningen, alle nedenfor Sørbråtebrua.

Kommentarer

Vår froholdsvise grove registrering dokumenterte betydelig flere individer enn beskrevet av Furuberg. Tegn på aktiv reproduksjon (små individer) ble ikke sett.

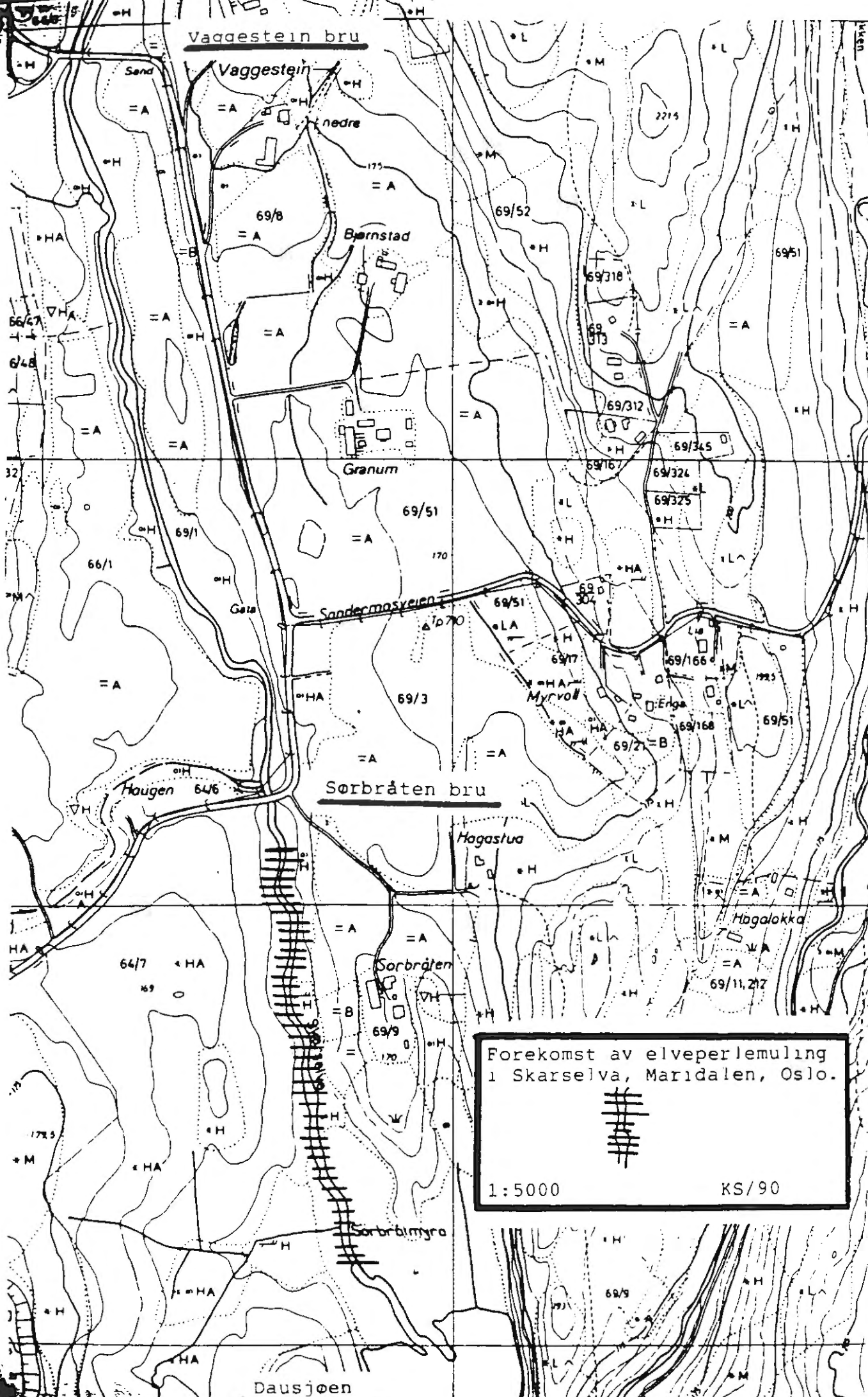
Det ble heller ikke sett fisk noe sted på hele strekningen. Tidligere har ørretbestanden her vært god med betydelig inn- salg av abbor og noe gjedde.

KILDER

Furuberg, T., 1987: Maridalen 1986/87, Arsskrift for Maridalens Venner, Maridalen, Oslo.

Sandaas, K.: Diverse gamle notater.

Torp, E.: Samtaler.

Vaggestein bru

Vaggestein

nedre

Børnstad

Granum

Sørbråten bru

Hagastua

Sørbråten

Sørbråtenmyra

Dausjøen

Forekomst av elveperlemulig
i Skarselva, Maridalen, Oslo.

1:5000

KS/90